

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Szaknyelvi Intézet			
A tárgy neve: Magyar orvosi nyelv			
Angol nyelven: -			
Német nyelven: -			
Kreditértéke: 2			
Heti óraszám:	<u>előadás:</u> 2	gyakorlat:	szeminárium:
Tantárgy típusa:	kötelező	<u>kötelezően választható</u>	szabadon választható
Tanév: 2021/22			
Tantárgy kódja:			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi Katalin			
Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.), + 36-20-670-1330			
Beosztása: igazgató, egyetemi docens			
Habilitációjának kelte és száma:			
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye a PhD-képzés kurrikulumában: Az orvostudományi általános műveltség tárgya. A szaktárgyakat kiegészítő, minden orvos számára nélkülözhetetlen, általános ismereteket ad, hozzásegít az erkölcsös és a tudományos orvosláshoz.			
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.)			
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: A magyar orvosi nyelv tantárgy az alapvető nyelvi kérdések mellett minden orvostanhallgatónak és végzett orvosnak, kutatónak is szükséges ismereteket tanít. Rangos előadók oktatják sok más mellett: a magyar orvosi nyelv elvi, helyesírási, írásmódi stb. szempontjait; a magyar orvosi nyelv történetét, alakulását, helyét a világban; az európai orvosi nyelv és iskolák történetét; a tudományos közlemények írásának, a tudományos előadások tartásának módját, megfontolásait; könyvészeti, irodalomkeresési és tudománymérési ismereteket; a szakkönyvek és folyóiratok szerkesztésének és a tudományos közlemények bírálatának alapjait; a tudományos fokozatok rendszerét, az MTA szerepét; az orvosi viselkedés, orvos–beteg párbeszéd nyelvi összefüggéseit; az orvostudomány fontosabb szakterületeinek (anatómia, élettan, gyógyszerstan stb.) sajátos nyelvi kérdéseit.			
A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):-			
A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja: A legkisebb hallgatói létszám: 5 A legmagasabb hallgató létszám: 200 Bárki szabadon felveheti a kurzust.			
A kurzusra történő jelentkezés módja: a Neptun-rendszeren keresztül			
A tárgy részletes tematikája: 1. hét Megnyitó (Dr. Fogarasi Katalin és Dr. Bősze Péter) A magyar orvosi nyelv jelentősége az orvosi gyakorlatban (Dr. Bősze Péter)			

2. hét

A nyelv és az orvoslás: az orvosok felelőssége

A szakírás, magyaros írásmód, magyartítás, fogalmazás magyarul, fordítás magyarra és az idegen szavak használata (Dr. Bősze Péter)

3. hét

Idegen szavak használata okkal, ok nélkül (Dr. Kovács Éva)

Az orvos és beteg közötti helyzethez alkalmazkodó orvosi nyelvhasználat jellegzetességei (Dr. Barta Andrea)

4. hét

Az orvosi helyesírás kérdései:

A 6:3-as és az 1:1-es szabály, az elmozduló szóalakulatok és a nagykötőjelek az orvosi nyelvben (Dr. Ittész Dániel)

5. hét

Mozaikszók, rövidítések és a tartozékelemek az orvosi nyelvben, az orvosi csoportnevek írása (Dr. Ittész Dániel)

6. hét

Az orvosi leletekben előforduló nyelvi hibák és következményei (Dr. Fogarasi Katalin és Dr. Patonai Zoltán)

A betegközpontú írott és szóbeli tájékoztató szövegek jellemzői (Dr. Mátyás Dániel János)

7. hét

Orvos-beteg találkozás a világhálón (Márton Emese)

Az orvos–beteg párbeszéd jellegzetességei a világháló „Orvos válaszol” oldalain (Dr. Varga Éva Katalin)

8. hét

Az európai orvosi nyelv kezdetektől napjainkig, az európai orvosi egyetemek születése (Dr. Magyar László András)

Az európai orvosi nyelvek napjainkban (Dr. Varga Éva Katalin)

9. hét

A magyar nyelv történetének fontosabb szakaszai, a nyelvújítás jelentősége

A magyar anatómiai nevek történetének és használatának egyes kérdései (Dr. Varga Éva Katalin)

10. hét

A tudományérés fogalma és mutatói, a tudományos tevékenység értékelése

Az orvosi irodalom keresésének lehetőségei, keresőrendszerek és adattárak (Dr. Szluka Péter)

11. hét

A magyar orvosi nyelv szókészlete és nyelvhasználata a kezdetektől (Dr. Keszler Borbála)

Bugát Pál és a magyar orvosi nyelv megújítása (Dr. Varga Éva Katalin)

12. hét

A magyar orvosi nyelv művelői a kezdetektől (Dr. Kapronczay Katalin)

A magyar anatómiai szaknyelv megújítói (Dr. Varga Éva Katalin)

13. hét

Tudományírás, tudományos közlemények, Orvosi Hetilap

A kiadványok nemzetközi azonosító rendszer (ISBN, ISSN), köteles példányok (Dr. Bősze Péter)

14. hét

Az orvostudományi társaságok, szövetségek, tudományos rendezvények

Tudományos előadások, táblaragaszok (Dr. Bősze Péter)

A tantárgy zárása, megbeszélés, felkészítés a vizsgára (Dr. Bősze Péter)

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései: Orvostörténet
A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka: -
A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége: mint előadás nem látogatásköteles
A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban: -
A félév aláírásának követelményei: -
A vizsga típusa: kollokvium (szóbeli vizsga)
Vizsgakövetelmények: A szóbeli vizsga témakörei: Bősze Péter: Magyar Orvosi Nyelv – Egyetemi tételekötet: Semmelweis Egyetem (Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2019.) tankönyvének fejezetei:
Szóbeli tételek:
1. A nyelv fogalma, szerkezete, felépítése, természete és a nyelvhasználat
2. Az anyanyelv kapcsolata a közösséggel és az egyénnel
3. Az idegen szavak használata: előnyök, hátrányok
4. Nyelvek, nyelvcsaládok és a nemzeti nyelv
5. Az írás kialakulása
6. A magyar nyelv történetének fontosabb szakaszai, a nyelvújítás jelentősége
7. A Magyar Tudományos Akadémia – tudományos fokozatok, címek
8. Az európai orvosi nyelv története a kezdettől a XII. századig
9. Az európai orvosi nyelv története a XII-XVI. században
10. Az európai orvosi nyelv története a XVII-XX. században
11. A magyar orvosi nyelv történetének kezdete, helyzete a XVI. században
12. A magyar orvosi nyelv története: tudatos szóalkotás a XVII. században
13. A magyar orvosi nyelv története a XVIII–XIX. században
14. A magyar orvosi nyelv jelentősége, mai helyzete
15. A tudományos közlemények jelentősége, formái és szerkezete, az ICMJE
16. A tudományos folyóiratok, a folyóirat kiválasztása, a kézirat szerkesztőségbe küldése, szerkesztők, bírálók
17. A magyar orvosi tudományírás
18. A tudományérés fogalma és mutatói, tudományos tevékenység értékelése
19. Az orvosi irodalom keresésének lehetőségei, keresőrendszerek és adattárak
20. A kiadványok nemzetközi azonosító rendszerei (ISBN, ISSN), köteles példányok
21. Az orvostudományi társaságok, szövetségek, tudományos rendezvények
22. A tudományos előadások, táblaragaszok (poszterek)
23. Többszörös összetételek írása, a szótagszámlálási (6 : 3-as) szabály
24. A rendszert alkotó íráshagyomány (1 : 1-es szabály)
25. A görög-latin szavak használata, írásuk buktatói
26. Az elmozduló szóalakulatok és a nagykötójelek az orvosi nyelvben
27. Mozaikszók, rövidítések és a tartozékelemek az orvosi nyelvben
28. Az orvosi csoportnevek írásmódja
29. Az anatómiai nevek írása
Az osztályzat kialakításának módja és típusa:
A vizsgázók vizsgatételt húznak. Tétel visszaadásáért elégtelen jár. Rövid felkészülés után számot adnak a tétel ismeretéről. A szóbeli felelet határozza meg az érdemjegyet 1-5-ös skálán.
A vizsgára történő jelentkezés módja: Neptunon keresztül
A vizsga megismétlésének lehetőségei: Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezései szerint
A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):
Irodalom: Bősze Péter: Magyar Orvosi Nyelv – Egyetemi tételekötet: Semmelweis Egyetem. Medicina Könyvkiadó, Bp., 2019.
Ajánlott irodalom: Bősze Péter (szerk.): A Magyar orvosi nyelv tankönyve. Medicina Könyvkiadó, Bp., 2009.
http://www.orvosinyelv.hu/ -n található cikkek